

3936948 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : พยาบาลสาธารณสุข ; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร)

คำสำคัญ : เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์/ภาวะเสี่ยงทางสุขภาพต่อโรคหัวใจและหลอดเลือด

จุฬามาศ จันทร : ลักษณะทางประชากร ลักษณะการทำงาน ความเครียด การกำกับตนเอง และความเสี่ยงทางสุขภาพต่อโรคหัวใจและหลอดเลือด ของเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ ในโรงพยาบาลสังกัดกรมการแพทย์ เขตกรุงเทพมหานคร (POPULATION CHARACTERISTICS, WORKING CONDITIONS, STRESS, SELF-REGULATION AND HEALTH RISK OF CARDIOVASCULAR DISEASES AMONG HEALTH PROVIDERS IN GENERAL HOSPITALS UNDER THE DEPARTMENT OF MEDICAL SERVICES: BANGKOK METROPOLIS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สมพร เจริญชัยศรี, ประ.ค. (ประสาทวิทยาศาสตร์), ทศนีย์ นนทะสร, คด. (จิตวิทยาการศึกษา), 175 หน้า. ISBN 974-663-551-4

เนื่องจากภาระงานของเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ ซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่จัดการกับภาวะสุขภาพและความเจ็บป่วยของผู้รับบริการ เป็นงานที่ต้องมีความรับผิดชอบสูง ทำให้มีเวลาดูแลตนเองน้อย จึงทำให้การกระทำพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพอันได้แก่ การรับประทานอาหารที่ถูกต้องการออกกำลังกายที่ต่อเนื่อง และพฤติกรรมจัดการกับความเครียดที่ถูกต้อง ไม่สามารถทำได้ สมบูรณ์ อาจส่งผลให้เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์เหล่านี้มีความเสี่ยงทางสุขภาพต่อโรคหัวใจและหลอดเลือดสูง

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากร ลักษณะการทำงาน ความเครียด และการกำกับตนเอง พฤติกรรมการรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย และการจัดการกับความเครียด และความเสี่ยงทางสุขภาพต่อโรคหัวใจและหลอดเลือด โดยตัวอย่างเป็นเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ที่มีอายุ 30 ปีขึ้นไป ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสังกัดกรมการแพทย์ เขตกรุงเทพมหานคร ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) จำนวน 220 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และแบบบันทึกความเครียดและความเสี่ยงทางสุขภาพต่อโรคหัวใจและหลอดเลือด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติวิเคราะห์ ทดสอบความแตกต่างโดยใช้ Student's t-test และ One-way ANOVA ทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และ ไคสแควร์รวมทั้งการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความดันโลหิต ระดับน้ำตาลในเลือด และระดับโคเลสเตอรอลในเลือด ของเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ส่วนใหญ่ออยู่ในระดับที่ไม่เสี่ยง โดยพบว่า เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ที่มีอายุ สถานภาพสมรส โรคประจำตัว โรคทางพันธุกรรม ภาวะน้ำหนักเกิน และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความเสี่ยงทางสุขภาพต่อโรคหัวใจและหลอดเลือดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่า อายุ ภาวะน้ำหนักเกิน ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพสมรส การมีโรคประจำตัว การมีโรคทางพันธุกรรมในครอบครัว ระดับความเครียด และการกำกับตนเองในพฤติกรรมการรับประทานอาหาร มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงทางสุขภาพต่อโรคหัวใจและหลอดเลือดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่าคือ อายุ และการมีโรคทางพันธุกรรมในครอบครัว สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของความเสี่ยงทางสุขภาพต่อโรคหัวใจและหลอดเลือด ของเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์พยาบาลได้ร้อยละ 25.1

ผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพสำหรับเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ที่มีภาวะเสี่ยงทางสุขภาพต่อโรคหัวใจและหลอดเลือดแล้ว โดยเน้นการรักษาเพื่อบรรเทาอาการที่เกิดขึ้น ส่งเสริมกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในหน่วยงาน และสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ทุกคนเข้าใช้บริการสุขภาพที่จัดขึ้นอย่างทั่วถึง ตลอดจนสร้างกระแสนิยมในการกำกับตนเองเพื่อลดความเสี่ยงทางสุขภาพต่อโรคหัวใจและหลอดเลือดแก่เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ให้เกิดขึ้นในองค์กร